

Хлисту́н О. А.,
викладач кафедри економіки підприємства, фінансів, обліку і аудиту
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Управління фінансово-економічною безпекою переробних підприємств потребує постійного здійснення певного роду фінансово-економічних розрахунків, пов'язаних безпосередньо з потоками грошових коштів в різні періоди часу. Основну роль в таких розрахунках відіграє оцінка вартості грошей у часі.

Останніми роками питання управління фінансово-економічною безпекою переробних підприємств стало досить актуальним. Очевидно, що сталому економічному розвитку переробних підприємств та успішному їх функціонуванню передують удосконалення, моніторинг та постійний контроль за їх системою фінансово-економічної безпеки, розробка заходів та методичного інструментарію для її покращення.

Дослідження даної теми відображено в працях таких відомих вчених та науковців: Євдокимов Ф. І., Бланк І. О., Саблук А. І., Гришова І. Ю., Шабатура Т. С., Крюкова І. О., Хома І. Б. та інші. [1-9]

Управління фінансово-економічною безпекою переробних підприємств потребує постійного здійснення різного роду фінансово-економічних розрахунків, які безпосередньо пов'язані з потоками грошових коштів в різні періоди часу. Основну роль в таких розрахунках відіграє оцінка вартості грошей в часі. [1]

Концепція вартості грошей у часі полягає в тому, що вартість грошей з плином часу змінюється з урахуванням прибутку на фінансовому ринку, в якості якого зазвичай виступає норма позичкового відсотка. В процесі

порівняння вартості грошових коштів, зокрема при плануванні їх потоків в довгостроковому періоді часу використовується два поняття: майбутня вартість грошей та їх теперішня вартість. Майбутня вартість грошових коштів являє собою суму грошових коштів, що є інвестованими в даний момент часу, в яку вони перетворюються через певний проміжок часу з урахуванням певної ставки відсотка. Теперішня вартість грошових коштів являє собою суму майбутніх грошових коштів, яка наведена з урахуванням відповідної ставки відсотка до теперішнього періоду часу.

Основними причинами зміни вартості грошей є :

- інфляційні або дефляційні процеси в економіці;
- комерційна надійність бізнес-партнерів.

Система основних базових понять дозволяє послідовно дослідити методичний інструментарій оцінки вартості грошей у часі в розрізі найбільш актуальних варіантів для переробних підприємств. Наведений методичний інструментарій диференціюється в розрізі наступних видів оцінки (рис. 1).

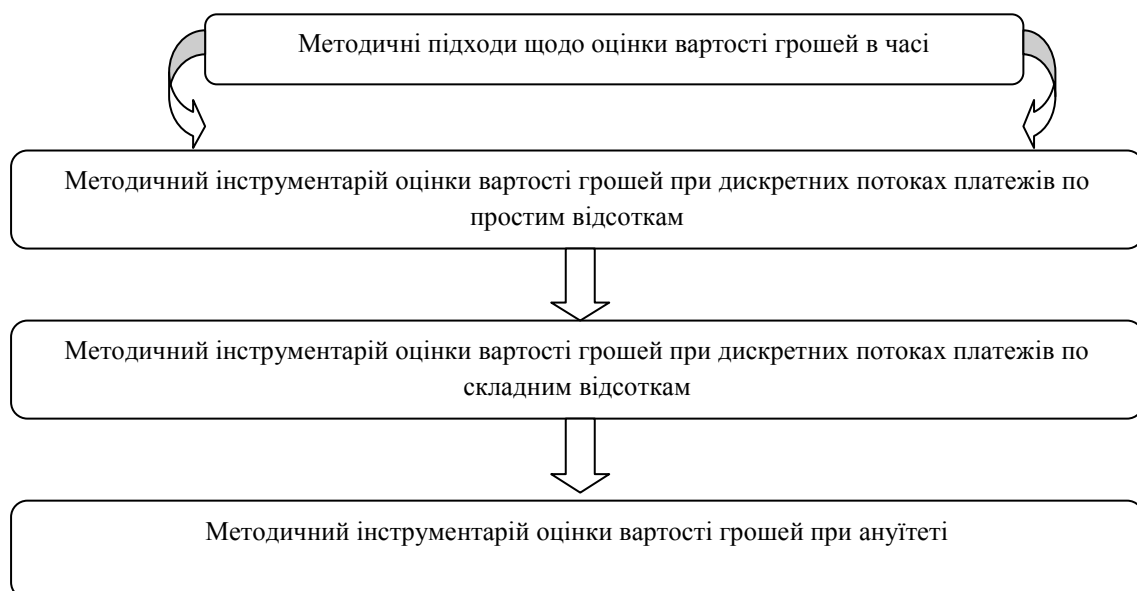

Рис. 1. Систематизація основних методичних підходів щодо оцінки вартості грошей в часі [1]

Методичний інструментарій оцінки вартості грошей при дискретних потоках платежів по простим відсоткам застосовує найбільш спрощену систему

розрахункових алгоритмів. При розрахунку суми простого відсотка в процесі нарощування вартості використовується наступна формула:

$$I = P \times n \times i ,$$

де I – сума відсотка за обумовлений період часу;

P – початкова сума грошових коштів;

n – кількість інтервалів, по яких здійснюється розрахунок відсоткових платежів;

i – використовувана відсоткова ставка, виражена десятковим дробом.

Методичний інструментарій оцінки вартості грошей по складним відсоткам використовує більш обширну і ускладнену систему розрахункових алгоритмів. При розрахунку майбутньої суми вкладу вартості грошових коштів в процесі його нарощування по складним відсоткам використовується наступна формула:

$$Sc = P \times (1 + i)n ,$$

де Sc – майбутня вартість вкладу(грошових коштів) при його нарощуванні по складним відсоткам;

P - початкова сума вкладу;

i – використовувана відсоткова ставка виражена десятковим дробом;

n – кількість інтервалів, по яких здійснюється розрахунок відсоткових платежів.

Концепція вартості грошей у часі відіграє головну роль у практиці покращення стану фінансово-економічної безпеки переробних підприємств, зумовлює необхідність врахування фактора часу в процесі здійснення будь-яких довгострокових фінансових операцій шляхом оцінки і порівняння вартості грошей на початку фінансування з їх вартістю при поверненні у вигляді майбутнього прибутку, амортизаційних відрахувань, основної суми боргу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью / И.А. Бланк. - М.: Изд - во " Никацентр " , Эльга , 2013 . - 776 с .

2. Хома І. Б. Формування аналітичного інструментарію діагностики рівня фінансово-кредитної захищеності промислового підприємства: монографія / І. Б. Хома. – Розділ 3.16 – С. 149-157 // Аспекти соціально-економічного розвитку транзитивної економіки. – Частина 2. / Під ред. д.е.н., проф. О. О. Непочатенко. – Умань: Видавець «Сочинський», 2011. – 278 с.

3. Гришова І. Ю. Методичний інструментарій фінансового потенціалу переробних підприємств АПК. Актуальні питання розвитку сучасної економіки. Колективна монографія. Частина 2. / Ред. А. Непочатенко, Ю. А. Нестерук. – Харків: Видавець «Сочинський», 2011. – С.94 -104.

4. Євдокимов Ф. І. Узагальнююча оцінка фінансової складової рівня економічної безпеки підприємства / Ф. І. Євдокимов, О. В. Мізіна, О. О. Бородіна // Екон. пр. 77ДонНТУ. – Сер. екон. – Вип. 47. – Донецьк : Вид-во ДонНТУ, 2002. – С. 6.

5. Гришова І. Ю. Зміцнення фінансової складової економічної безпеки підприємства / І. Ю. Гришова, Т. С. Шабатура // Облік і фінанси №1, 2013. – С.99-105

6. Гришова І. Ю.. Повышение финансовой безопасности предприятий птицеводства / И. Ю. Гришова, В. В. Бутенко // Вектор науки ТГУ. Серия: Экономика и управление. – Тольятти. Россия. - 2013. № 1 – С.88-90.

7. Крюкова І. О., Кужель В. В., Лебедева В. В. Система фінансової безпеки та механізм нейтралізації ризиків економічної діяльності. Матеріали Науково-практичної конференції «Наука та суспільство» 21-22 березня 2013р. – Лондон, 2013. – С. 244-258.

8. Крюкова І. О. Фінансове забезпечення розвитку молокопереробних підприємств / І. О. Крюкова // Інноваційна економіка. - 2012. - № 9 [35]. – С. 93-96.

9. Шабатура Т. С. Формування системи фінансової безпеки підприємств птахівництва / Т. С. Шабатура // Облік і фінанси. - 2012. - № 4 (58). – С. 69-73